

DECIZIE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de avocatul Roman Aronov în interesele lui Nicolai Stefu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „ApartHotel” împotriva lui Nicolai Stefu cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului, s-a restituit apelul ca fiind depus înafara termenului legal și s-a încetat procedura în ordine de apel,

c o n s t a t ă:

La 20 noiembrie 2015, SRL „ApartHotel” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Stefu cu privire la repararea prejudiciului material.

Prin hotărârea din 17 mai 2013 a Judecătoriei Grigoriopol, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „ApartHotel” împotriva lui Nicolai Stefu, s-a admis integral.

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Nicolai Stefu, s-a casat integral hotărârea din 17 mai 2013 a Judecătoriei Grigoriopol și s-a restituit cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Nicolai Stefu în beneficiul SRL „ApartHotel” suma de 159 424 de lei cu titlu de compensarea a prejudiciului material, suma de 58 275 de lei cu titlu de venit ratat, suma de 15 701 lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 7 070 de lei și cheltuieli de judecare a cauzei, suportate de reclamant pentru asistența juridică, în sumă de 5 000 lei, iar în total suma de 45 470 de lei.

La 24 iunie 2019 Nicolai Stefu, fiind reprezentat de avocatul Roman Aronov, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului depus de Nicolai Stefu.

S-a restituit cererea de apel depusă de Nicolai Stefu ca fiind depus înafara termenului legal.

S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite adresarea cu o altă cerere de apel.

La 15 noiembrie 2019, Nicolai Stefu, fiind reprezentat de avocatul Roman Aronov, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, admiterea cererii de repunere în termen a apelului și remiterea cauzei spre judecare în instanță de apel, la Curtea de Apel Chișinău, de la stadia de primire a cererii de apel pentru examinarea în fond în același complet de judecată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că au fost încălcate normele de drept material și de drept procedural, ceea ce, în conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, servește drept temei de declarare a recursului.

În acest sens, recurentul a relatat că instanța de apel, vădit eronat și din motive necunoscute, a concluzionat despre necesitatea respingerii cererii cu privire la repunerea în termen de exercitare a apelului, din considerentul că la materialele dosarului au fost anexate dovezile înmânării citației tatălui apelantului la adresa indicată în cererea de apel.

A susținut că instanța de apel nu a întreprins toate măsurile procedurale necesare examinării complete și multilaterale a cazului, efectuând o cercetare judecătorească vădit incompletă, urmare a căreia au ajuns la concluzii pripite.

Contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, încheierea primei instanțe este una nemotivată, iar soluția dată în acest sens este incertă, neavând putere de convingere.

Recurentul a indicat că în speță, hotărârea 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nici nu a fost adusă spre cunoștință în modul prevăzut de art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, pe un simplu motiv că era temporar absent de la domiciliu la data examinării în fond a cauzei civile.

Recurentul nu a primit nici o citație și nici o telefonogramă cu privire la ora, data și locul ședinței de judecată din 18 martie 2019, iar citarea publică a pârâtului nici nu a fost dispusă de către judecătorul fondului.

Respectiv, Nicolai Stefu nu a cunoscut nimic despre existența procedurii judiciare intentate în privința sa.

Din materialele dosarului rezultă că Nicolai Stefu la ședințele de judecată din 18 martie 2019 și 17 aprilie 2019 nu a participat, iar cu hotărârea menționată a luat cunoștință, prin intermediul avocatului Roman Aronov, abia la 19 iunie 2019, iar cererea de apel a fost depusă la 25 iunie 2019.

În concluzie, a remarcat că a omis termenul de declarare a apelului din motive întemeiate, datorită faptului că hotărârea din 17 aprilie 2019 nu i-a fost adusă la cunoștință în modul prevăzut de lege, deși însuși Stefu Nicolae la ședința de judecată din 18 martie 2019 nu a participat, deoarece nu a fost citat în modul prevăzut de lege cu privire la ora, data și locul ședinței de judecată și, în plus, era temporar absent la data respectivă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost comunicată reprezentantului recurentului, avocatului Roman Aronov, prin intermediul poștei electronice, la 13 noiembrie 2019 (f.d. 50, 59).

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 15 noiembrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că prin hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „ApartHotel” împotriva lui Nicolai Stefu, s-a admis integral.

La 24 iunie 2019 Nicolai Stefu, fiind reprezentat de avocatul Roman Aronov, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului depus de Nicolai Stefu, s-a restituit cererea de apel depusă de Nicolai Stefu ca fiind depus înafara termenului legal, s-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite adresarea cu o altă cerere de apel.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) și art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost emisă în lipsa apelantului, dar cu respectarea procedurii legale de citare a acestuia.

Apelantul a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 18 aprilie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 17 mai 2019, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului Nicolai Stefu, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului menționat, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că pârâtul Nicolai Stefu cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or, anterior, prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de acesta, s-a casat integral hotărârea din 17 mai 2013 a Judecătoriei Grigoriopol și s-a restituit cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată din motivul nerespectării procedurii de citare a pârâtului.

Totodată, despre examinarea cauzei, pârâtul Nicolai Stefu a fost citat cu aviz de primire, la adresa indicată în cererile formulate de acesta în fața instanței, inclusiv, în cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 mai 2013 a Judecătoriei Grigoriopol.

În acest context, Colegiul menționează că la materialele dosarului este anexată dovada înmânării citației tatălui apelantului la adresa indicată în cererea de apel (vol. I, f.d. 223).

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că Nicolai Stefu a cunoscut despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că Nicolai Stefu a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Instanța de recurs nu poate reține cele invocate, și anume că Nicolai Stefu nu a cunoscut nimic despre existența procedurii judiciare intentate în privința sa deoarece nu a fost citat despre ora, data și locul ședinței de judecată, or, constatările sus menționate combat argumentele recurentului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de avocatul

Roman Aronov în interesele lui Nicolai Stefu și de a menține încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Roman Aronov în interesele lui Nicolai Stefu.

Se menține încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „ApartHotel” împotriva lui Nicolai Stefu cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan